

SIKKIM

GOVERNMENT

GAZETTE

**EXTRAORDINARY
PUBLISHED BY AUTHORITY**

Gangtok

Thursday 26th September 2024

No. 443

**GOVERNMENT OF SIKKIM
EDUCATION DEPARTMENT
TASHILING
GANGTOK – 737101.**

No. 414/SCH/DIR/EDN

Dated: 16/09/2024

NOTIFICATION

The State Government is hereby pleased to notify the following guidelines for effective implementation of Chief Ministers' Education Assistance Scheme (CMEAS) with an objective to provide financial assistance to students from economically weaker sections, marginalized communities and specially-abled students.

1. Eligibility:

- i. The Student must be a domicile of the State.
- ii. The Student must belong to the Economically Weaker Section (EWS) as defined by the Government.
- iii. The student must be enrolled in a recognized Educational Institution, recognized Distance Educational Institution and recognized institutions Abroad.
- iv. Students studying in registered coaching centers.
- v. Special consideration shall be given to students from marginalized, minority communities and Specially-abled categories (Divyangjan) and Orphan.
- vi. The annual family income of the student shall not exceed a limit specified by the Government, as revised from time to time.

2. Application Process:

- i. The application to be submitted at designated cell in Chief Minister's Office, Tashiling Secretariat, Gangtok, where it will be reviewed and verified through official procedure. CMO shall nominate a Nodal Officer for implementation and record keeping of the scheme.

3. Documentation Requirements:

Applicants shall be required to submit the following documents:

- i. An application in prescribed format with Revenue Stamp affixed.
- ii. Certificate of Identification (COI) of the student/father.
- iii. Bonafide Certificate from the concerned institution.
- iv. Birth Certificate of the student.
- v. Voter Identity Card of student/father.
- vi. Aadhaar Card of the student.
- vii. Pass Certificate/Marks Statement of previous class/semester/year.
- viii. Fee structure of the course.
- ix. Bank account details.

4. Nature of Assistance:

4.1. Under the CMEAS, students shall be eligible for following assistance:

i) Within State

Sl. No.	Course	Type of Institution	Amount (In Rs.)
1	Undergraduates /Diploma and Equivalent	Government & Private	Upto Rs. 5,000/- PM
2	Professional/Technical – Undergraduate & Equivalent	Government	Upto Rs. 5,000/- PM
3	Post Graduate & Equivalent	Government & Private	Upto Rs. 7,000/- PM
4	Professional/Technical – Postgraduate & Equivalent	Government	Upto Rs. 7,000/- PM
5	PhD & above	Government & Private	Upto Rs. 10,000/- PM
6	Professional/Technical – Undergraduate & Equivalent	Private	Upto Rs. 1,50,000/- PA
7	Professional/Technical Postgraduate & Equivalent	Private	Upto Rs. 2,00,000/- PA

ii) Outside State within Country:

Sl. No.	Course	Type of Institution	Amount (In Rs.)
1	Under graduates/Diploma and Equivalent	Government & Private	Upto Rs. 7,000/- PM
2	Professional/Technical – Undergraduate & Equivalent	Government	Upto Rs. 7,000/- PM
3	Post Graduate & Equivalent	Government & Private	Upto Rs. 9,000/- PM
4	Professional/Technical – Postgraduate & Equivalent	Government	Upto Rs. 9,000/- PM
5	PhD & above	Government & Private	Upto Rs. 12,000/- PM
6	Professional/Technical – Undergraduate & Equivalent	Private	Upto Rs. 2,00,000/- PA
7	Professional/Technical – Postgraduate & Equivalent	Private	Upto Rs. 2,50,000/- PA

iii) Studying Abroad: Upto Rs. 5,00,000/- PA

iv) Studying in coaching centre: Upto Rs 1,50,000/- PA

4.2. The quantum of financial assistance shall be determined based on the student's financial need and availability of funds.

5. Schedule of payment:

Upon final approval of the application by the competent authority, the assistance shall be released semester-wise (half-yearly or annually) as per the academic progress of the student.

6. Criteria for renewal:

The financial assistance granted under this scheme may be renewed annually until the completion of the student's course of study, subject to the following conditions:

- i. The student must remain enrolled in the educational institution during the period of renewal.
- ii. The student must have passed and cleared all prescribed courses (semester/annual) in the enrolled academic programme.
- iii. The student must continue to meet the eligibility criteria.
- iv. The scholarship from other sources will be reviewed while verifying the applications and the eligibility will be considered accordingly.

7. Power to relax

The Government has the power to relax all or any of the above mentioned guidelines under special circumstances.

8. Funding and Management

The Scheme will be funded by the State Government under the budgetary provisions of the Education Department.

Upon sanction and periodic release of the resources from Finance Department, the fund will be transferred to Chief Minister's Office (CMO) for effective implementation and operation.

The Nodal Officer from CMO will handle eligibility, verification, approval and distribution of financial assistance to students.

All accounts related to the scheme will be managed by the CMO for audit purposes ensuring proper use of funds.

While the Education Department holds the budget, the CMO will oversee the entire process to guarantee that all eligible students receive the support they need. Utilization Certificate from CMO will be submitted to Education Department.

By order in the name of the Governor

**R. Telang (IAS)
Additional Chief Secretary
Education Department**

सरकारी

राजपत्र

असाधारण
प्राधिकरणद्वारा प्रकाशित

गान्तोक

सोमबार, २३ सेप्टेम्बर, २०२४

सं. ४४३

शिक्षा विभाग
सिक्किम सरकार
टासिलिङ
गान्तोक-१३७१०१

सन्दर्भ संख्या : ४१४/ विद्यालय/निर्देशक/शिक्षा

मिति १६/०९/२०२४

अधिसूचना

आर्थिक रूपमा कमजोर वर्गका, सीमान्तकृत समुदाय र विशेषरूपमा दिव्याङ्ग विद्यार्थीहरूलाई आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ राज्य सरकार मुख्यमन्त्री शिक्षा सहायता प्रबन्धको (सीएमईएस) प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि निम्न दिशानिर्देशहरू अधिसूचित गर्दछ।

१) योग्यता

- क) विद्यार्थी राज्यको मूल निवासी हुनुपर्छ।
- ख) विद्यार्थी सरकारले परिभाषित गरेको आर्थिकरूपमा कमजोर वर्गको हुनुपर्छ।
- ग) विद्यार्थी मान्यताप्राप्त दूर शैक्षिक संस्थान, मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थान एवम् मान्यता प्राप्त विदेशी शैक्षिक संस्थानमा नामांकित गर्न आवश्यक छ।
- घ) पञ्जीकृत कोचिङ केन्द्रमा अध्ययनरत विद्यार्थी।
- ङ) जो विद्यार्थी सीमान्तकृत, अल्पसंख्यक, दिव्याङ्गजन र अनाथ वर्गमा पर्छन्, उनीहरूलाई विशेष छूट दिइनेछ।
- च) परिवारको वार्षिक आय सरकारले समय-समयमा संसोधित गरेको सीमाभन्दा बढी हुनुहुँदैन।

२) आवेदन प्रक्रिया

मुख्यमन्त्री शिक्षा साहयता योजना अन्तर्गत सहायताको निम्ति आवेदन पत्र मुख्यमन्त्री कार्यालय, टासिलिङ सचिवालय, गान्तोकमा चढाउनुपर्नेछ जसको समीक्षा तथा प्रमाणिकरण मनोनयन गरिनेछ। मुख्यमन्त्री कार्यालयद्वारा यस योजनाको कार्यान्वयन र रेकर्डको निम्ति नोडल अधिकारी मनोनयन गरिनेछ।

३) आवश्यक कागज-पत्रहरू

आवेदनकले निम्न कागज-पत्रहरू पेश गर्न आवश्यक छः

१) आवेदनका लागि निर्धारित ढाँचामा राजस्व टिकट लगाइएको आवेदन पत्र।

२) विद्यार्थी/पिताको पहिचान पत्र।

३) सम्बन्धित संस्थाबाट वास्तविक प्रमाणपत्र।

४) विद्यार्थीको जन्म प्रमाणपत्र।

५) विद्यार्थी/बाबुको चुनाव प्रमाणपत्र।

६) विद्यार्थीको आधार प्रमाणपत्र।

७) उत्तीर्ण प्रमाण पत्र/पहिलो वर्षको अङ्क विवरण/सेमेस्टर/वर्ष।

८) पाठ्यक्रमको शुल्क संरचना।

९) ब्याङ्क खाताको विवरण।

४) सहायताको प्रकृति

४.१) यस प्रबन्ध (सीएमईएस) अन्तर्गत विद्यार्थीहरू निम्न सहायताका लागि योग्य छन्।

क) राज्यभित्र

क्र सं	पाठ्यक्रम	संस्थानको प्रकार	रकम (₹)
१	स्नातक/डिप्लोमा र समकक्ष /दर्जा	सरकारी अनि निजी	₹ ५,०००/- (सम्म) मासिक
२	व्यावसायिक प्राविधिक-स्नातक र समकक्ष/ दर्जा	सरकारी	₹ ५,०००/- (सम्म) मासिक
३	स्नातकोत्तर र समकक्ष /दर्जा	सरकारी अनि निजी	₹ ७,०००/- (सम्म) मासिक
४	व्यावसायिक /प्राविधिक-स्नातकोत्तर र समकक्ष/ दर्जा	सरकारी	₹ ७,०००/- (सम्म) मासिक
५	विद्यावारिधि अनि उच्च	सरकारी अनि निजी	₹ १०,०००/- (सम्म) मासिक
६	व्यावसायिक /प्राविधिक-स्नातक र समकक्ष/ दर्जा	निजी	₹ १,५०,०००/- (सम्म) वार्षिक
७	व्यावसायिक /प्राविधिक-स्नातक र समकक्ष/ दर्जा	निजी	₹ २,००,०००/- (सम्म) वार्षिक

ख) राज्य बाहिर (देशभित्र):

क्र सं	पाठ्यक्रम	संस्थानको प्रकार	रकम (₹)
१	स्नातक/ डिप्लोमा र समकक्ष /दर्जा	सरकारी अनि निजी	₹ ७,०००/- (सम्म) मासिक
२	व्यावसायिक प्राविधिक-स्नातक र समकक्ष/ दर्जा	सरकारी	₹ ७,०००/- (सम्म) मासिक
३	स्नातकोत्तर र समकक्ष/ दर्जा	सरकारी अनि निजी	₹ ९,०००/- (सम्म) मासिक
४	व्यावसायिक /प्राविधिक-स्नातकोत्तर र समकक्ष /दर्जा	सरकारी	₹ ९,०००/- (सम्म) मासिक
५	विद्यावारिधि अनि उच्च	सरकारी अनि निजी	₹ १२,०००/- (सम्म) मासिक
६	व्यावसायिक प्राविधिक-स्नातक र समकक्ष/ दर्जा	निजी	₹ २,००,०००/- (सम्म) वार्षिक
७	व्यावसायिक प्राविधिक-स्नातकोत्तर समकक्ष /दर्जा	निजी	₹ २,५०,०००/- (सम्म) वार्षिक

ग) विदेशमा अध्ययनरत: रु. ५,००,०००/- वार्षिक

घ) कोचिङ केन्द्रमा अध्ययनरत: रु. १,५०,०००/- वार्षिक

४.२) वित्तीय सहायताको राशि विद्यार्थीको आवश्यकता र रकम उपलब्धका आधारमा निर्धारण गरिनेछ।

५) भुक्तानीको तालिका

आवेदनको अन्तिम स्वीकृतिपछि, सक्षम प्राधिकरणले विद्यार्थीको शैक्षिक प्रगतिको आधारमा अर्ध वार्षिक वा वार्षिकरूपमा सहयोग जारी गर्नेछ।

६) नवीकरणको मापदण्ड

यस योजना अर्न्तगत प्रदान गरिने वित्तीय सहायता विद्यार्थीको अध्ययनको क्षेत्र अनुसार तलका मापदण्डहरूका आधारमा नवीकरण गरिनेछ:

१) विद्यार्थीले नवीकरणको अवधिमा शैक्षिक संस्थानमा नामाङ्कन गरिराख्नुपर्छ।

२) छात्रवृत्तिको लागि सबै निर्धारित पाठ्यक्रम सेमेस्टर/ वार्षिक पुरा गर्नुपर्छ।

३) विद्यार्थीले योग्यताका मापदण्डहरू पुरा गर्नुपर्छ।

४) छात्रवृत्ति स्रोतहरूलाई पुनरावलोकन गरिनेछ।

७) छूटको अधिकार

सरकारसँग माथि उल्लेखित कुनै पनि मार्गनिर्देशनलाई विशेष परिस्थितिमा छूट गर्ने अधिकार छ।

८) कोष र व्यवस्थापन

यो योजना राज्य सरकारद्वारा शिक्षा विभागको बजेट प्रावधान अर्न्तगत कोषबाट वित्त-पोषित हुनेछ। तर, कुनै पनि स्वीकृति र प्रक्रिया वित्त विभागबाट स्रोतहरू प्राप्त गर्नका लागि, कोषबाट मुख्यमन्त्रीको कार्यालयमा हस्तान्तरण गरिनेछ। मुख्यमन्त्रीको कार्यालयले कार्यान्वयन र मूल्याङ्कनको जिम्मेवारी लिनेछ। योजना सम्बन्धी सबै वित्तीय सहायता आवेदनहरू मुख्यमन्त्रीको कार्यालयद्वारा व्यवस्थापन गरिनेछ।

शिक्षा विभागले बजेटको निगरानी गर्नेछ र, मुख्यमन्त्रीको कार्यालयले सबै योग्यलाई सहयोग प्रदान गर्नको लागि प्रक्रिया अवलोकन गर्नेछ। मुख्यमन्त्रीको कार्यालयद्वारा उपयोग प्रमाणपत्र शिक्षा विभागलाई पेश गरिनेछ।

हद/-

आर.तेलाङ (भाप्रसे)
अतिरिक्त मुख्य सचिव
शिक्षा विभाग
सिक्किम सरकार